

Arktis

Regeringen vil fortsat arbejde for et fredeligt Arktis og for at fremme en bæredygtig økonomisk udvikling til gavn for den lokale befolkning.

Det er en afgørende prioritet for regeringen, at Kongeriget Danmark som en stærk partner i det arktiske samarbejde fortsat arbejder for, at Arktis forbliver et lavspændingsområde. Det er i stigende grad et væsentligt fokuspunkt i lyset af den fortsatte russiske militære opbygning, som regeringen følger nøje. Regeringen vil ligeledes arbejde for at sikre de bedste rammer for bæredygtig økonomisk udvikling i området. En udvikling som ikke mindst har betydning for ungdommens muligheder for at skabe en tilværelse med gode levevilkår. Vi vil gennem et fokus på forskning, innovation og økonomisk udvikling engagere den unge generation med initiativer, som fremmer kreativiteten og entreprenørskabet på tværs af den arktiske region. Danmark, Færøerne og Grønland vil både sammen og hver for sig bidrage til dette.

Klimaforandringer i Arktis

Få steder er konsekvenserne af de globale klimaforandringer så omfattende som i Arktis. Det er afgørende, at vi tager hensyn til det sårbare arktiske miljø, samtidig med at vi understøtter en bæredygtig økonomisk udvikling.

Klimaforandringerne øger den geografiske tilgængelighed i Arktis. Det har bl.a. medført større opmærksomhed på udvinding af naturressourcer samt forøget kommerciel, videnskabelig og militær

aktivitet i området. Som følge heraf vil den geopolitiske betydning af Arktis blive stadig mere markant – og behovet for tilstedeværelse og overvågning mere nødvendig.

Isens afsmeltning åbner nye muligheder for søtransport, udvinding af naturressourcer, nye former for fiskeri og øget turisme. Med forventningerne om øget maritim trafik i Arktis vil Kongeriget arbejde for forsvarlige fælles regler for skibstrafik og dermed lige konkurrencevilkår. Regeringen vil også undersøge mulighederne for en modernisering og udvidelse af istjenesten.

Regeringen vil sætte yderligere fokus på bæredygtig økonomisk udvikling og arbejde for at styrke samarbejdet herom i Arktisk Råd og Arktisk Økonomisk Råd. I den forbindelse udgør verdensmålene også i Arktis en nyttig ramme frem mod 2030.

Forskning og innovation i Arktis

Forskning og innovation er afgørende elementer i den fremtidige udvikling i Arktis. Kongeriget deltager aktivt i arbejdet i Arktisk Råd og i Arktisk Økonomisk Råd med at skabe en forbedret digital infrastruktur i regionen. De unge bliver fremtidens brugere af nye digitale muligheder, som skal bidrage til en mere diversificeret erhvervsstruktur. Kongeriget vil arbejde for at styrke fokus på temaet ungdom og entreprenørskab i Arktis, ikke mindst blandt oprindelige folk.

Kongeriget vil også arbejde for, at potentialet i Arktisk Råds forskningsaftale foldes ud i praksis. Det er regeringens mål at styrke samarbejdet mellem forskere i de arktiske stater, men også at arbejde for en større inddragelse af forskere fra andre lande med væsentlige arktiske interesser.

Få steder er konsekvenserne af de globale klimaforandringer så omfattende som i Arktis. Det er afgørende, at vi tager hensyn til det sårbare arktiske miljø, samtidig med at vi understøtter en bæredygtig økonomisk udvikling.

Regeringen vil i samarbejde med grønlandske myndigheder etablere en international arktisk hub i Grønland. Det vil styrke Kongerigets stærke profil inden for arktisk forskning og uddannelse yderligere. Samtidig vil en hub have gavnlige lokale effekter på sigt i forhold til uddannelse, lokal økonomi og beskæftigelse.

Regeringen vil styrke samarbejdet om forskning og innovation med de asiatiske stater, der udviser stigende interesse for Arktis. Senest har Kina f.eks. i januar 2018 udgivet en hvidbog om sin arktiske politik, hvor der lægges op til en styrket indsats over en bred front. Fjerne og ressourcerstærke nationers interesse i Arktisk indebærer mange positive muligheder, men kan også rumme geopolitiske udfordringer.

Forsvaret i Arktis

Med forsvarsforliget (2018-2023) styrkes Forsvarsministeriets opgaveløsning og tilstedeværelse i Arktis yderligere gennem initiativer, der understøtter suverænitetsbevarelse, overvågning, beskyttelse af havmiljøet samt eftersøgnings- og redningstjeneste. Regeringen følger nøje udviklingen i de markante og stigende geopolitiske interesser i regionen og den fortsatte russiske militære udbygning, som ifølge Forsvarets Efterretningstjeneste bl.a. inkluderer genopbygning og udvidelse af fremskudte baser på de russiske øer i Det Nordlige Ishav samt igangværende forberedelser til udstationering af taktiske kampfly. Det sker ud fra regeringens målsætning om at fastholde Arktis som et lavspændingsområde. NATO har et øget fokus på Nordatlanten, og vi skal sammen med vores partnere og allierede forholde os til udviklingen i Arktis og Nordatlanten.

Initiativer og fokuspunkter i 2019-2020

- **Regeringen vil** i tæt samarbejde med Grønland, Færøerne og internationale samarbejdspartnere fastholde fokus på økonomisk udvikling i den arktiske region. Med afsæt i indhøstede erfaringer bl.a. fra den kommende rapport om virksomhedsfinansiering i Arktis vil regeringen aktivt arbejde for denne dagsorden i relevante arktiske sammenhænge.
- **Regeringen vil** styrke indsatsen for unge mennesker i Arktis, herunder vil regeringen i samarbejde med relevante fora tage initiativ til at afholde en innovationskonkurrence, der skal samle unge iværksættere på tværs af den arktiske region.
- **Regeringen vil** i tæt samarbejde med Grønland afdække mulighederne for at udvide den eksisterende istjeneste til at dække hele Grønland. En udvidet istjeneste vil bl.a. understøtte den fortsatte økonomiske udvikling i Grønland igennem nye sejlruiter og mulighederne for øget turisme.
- **Regeringen vil** i tæt samarbejde med Grønland etablere en international arktisk hub i Grønland for at styrke forskningen i den arktiske region og forskningssamarbejdet i rigsfællesskabet.
- **Regeringen vil** give unge grønlandere mulighed for frivillig værnepligtsafprøvning i Grønland (uden en nødvendig rejse til Danmark), samt styrke suverænitetshævdelse, overvågning, beskyttelse af havmiljøet samt eftersøgnings- og redningstjeneste.